

Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
Via e-post firmapost@vegvesen.no

Oslo 13. mars 2015

Høring – forslag til nytt vedlegg 1 til førerkortforskriften –Helsekrav

ADHD Norge viser til høringsbrev med forslag til endringer i forskrift av 19. januar 2004 nr 298 om førerkort.

Høringsforslaget innebærer et stort tilbake steg for personer med ADHD og regelverk for førerkort. Vi ber om at endringen ikke gjennomføres for gruppen personer med ADHD. Endringsforslaget er ikke saklig begrunnet, og er uforholdsmessig inngripende for personer med ADHD.

Det er uforståelig at ADHD Norge ikke er oppført blant pasientorganisasjonene på høringslisten. Som følge av utelatelsen var det helt tilfeldig at ADHD Norge ble kjent med den planlagte regelendringen. Det er heller ingen av de andre opplistede høringsinstansene i høringsbrevet som representerer ADHD Norge, eller som ivaretar hensynet til personer med ADHD. ADHD Norge er bekymret over gjentatte ganger å oppleve at ADHD Norge ikke involveres som høringsinstans i saker som angår ADHD og helse og ber opplyst *hvorfor* ADHD Norge er utelatt som høringsinstans i dette tilfellet. Vi peker på at ADHD Norge er den største organisasjon innen psykisk helse.

For personer med ADHD (hyperkinetiske forstyrrelser) jf. § 35 pkt 6 i utkast til ny forskrift innebærer forskriftsendringen en dramatisk og negativ endring av reglene for førerkort. Har man i dag en hyperkinetisk forstyrrelse / ADHD uten adferdsforstyrrelse er førerkortforskriftens helsekrav i dag i utgangspunktet oppfylt for de lavere førerkort klassene og man får i dag utstedt førerkort på lik linje med andre uten ADHD, men man må fremlegge en helseattest ved første gangs utstedelse av førerkort.

Etter forslaget til regelendring må man ved ADHD for hver to års periode fremlegge **ny** helseattest for å beholde førerkortet. Endringen er ikke begrunnet nærmere, men omtales i høringsbrevet som en «*oppmykning*» jf s 62. Forslaget om at alle med ADHD skal måtte fornye førerkort så hyppig vil i meget stor grad belaste et allerede belastet helsesystem og føre til store økonomiske utgifter og belastninger for individet og for det offentlige, og fremstår som unødvendig og usaklig.

Det er oppsiktsvekkende at forslaget til regelendring behandler personer med Schizofreni diagnose, personer med maniske episoder og personlighetsforstyrrelser *lempeligere* i regelutformingen enn personer med hyperkinetisk forstyrrelser inkl ADHD. Vi stiller oss undrende til opplysning i høringsbrevet om at helsekravene er i tråd med fagmiljøenes vurdering av de ulike pasientgruppens evne til sikker føring av motorvogn. Hvilke fagmiljø med kompetanse på ADHD refereres det til? Det nasjonale kompetansesenter

NevSom med landets fremste kompetanse på ADHD, Tourettes syndrom, Autisme og hypersomnier har ikke vært involvert i utarbeidelsen av høringsforslaget, og fagkompetansen her stiller seg helt uforstående til innskjerpingen det her er tale om. NevSom er for øvrig heller ikke blant høringsinstansene i høringen. NevSom vil på eget initiativ komme med en høringsuttalelse.

Regelverket om ADHD og førerrett har vært under stadig endring. Den modellen som foreslås i høringen er prøvd ut tidligere og var uheldig.

Det regelverk som gjelder i dag fungerer stort sett godt, det skiller klart mellom personer med ADHD og personer med ADHD og personlighetsforstyrrelse. Professor Russel Barkley er hyppig sitert på at han viser til en nesten 4 ganger høyere risiko for trafikkulykker ved ADHD, men dette er i sammendraget. Leser man hele artikkelen kommer det meget klart frem at denne økede risiko er proporsjonal med graden av personlighetsforstyrrelse. Forsker Truls Vaa ved Transportøkonomisk institutt i Oslo har flere publikasjoner der han tar opp ADHD og trafikkuhell og vi viser til hans publikasjoner som dokumentasjon for at fagmiljø ikke understøtter denne regelendringen det her er tale om å innføre.

Dagens regelverk for fylkesmenn vedrørende førerrett ved ADHD er akseptabel og bygger på publikasjoner og erfaringer. Det er ikke fremkommet noen publikasjoner de senere årene som viser at den vanlige pasient med ADHD vil ha en så høy risiko for trafikkuhell at det bør reguleres. At det er en økt risiko der førere har personlighetsforstyrrelse og i tillegg har ADHD er i dag regulert gjennom retningslinjene for fylkesmenn og bør videreføres.

ADHD Norge kan ikke se at den foreslåtte endringen er nødvendig som følge av implementering av EU-direktiv i norsk rett.

Personer med ADHD uten tilleggs diagnoser som innvirker på kjørevnen bør kunne få førerkort på vanlig regelverk. Den sterke begrensningen som foreslås kan man ikke se på noen måte er dokumentert i fag litteratur.

ADHD Norge opplever at forslaget innebærer en usaklig og ulovlig forskjellsbehandling av personer med ADHD i strid med diskriminerings og tilgjengelighetsloven. Dersom forslaget vedtas vil det bidra helt unødvendig til å forsterke belastningen ved å ha en ADHD diagnose. ADHD Norge sender derfor saken over til Diskrimineringsombudet og ber om at lovligheten vurderes.

Med hilsen
ADHD Norge

Marianne Oftedahl
Generalsekretær
(Sign.)

